Anul al 54-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 273 Luni 4 Octombrie 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALA A ASOCIAŢIEI SIBIU

Adevărata politică naţională

Cea mai rea politică este aceea care se închide în formule lipsite de orice substanţă şi nesocoteşte realitatea.

Naţiunile nu vor formule, ci acţiune, hotăriri, fapte. Ele sunt dinamice, căci sunt organisme vii. De aceea şi politica lor trebue să fie dinamică, spre a putea corespunde legilor naturale, intereselor lor permanente şi siguranţei lor.

Naţionalismul — ori cum s'ar defini şi manifesta — este expresiunea voinţei unui popor conştient de drepturile şi datoriile sale, care înţelege să-şi impună directivele aşa cum cer interesele sale proprii.

Nu există naţionalism minimal, sau maximal; moderat, sau exagerat şi nici naţionalism, care să se împace cu democraţiile internaţionale, sau cu concepţiile utilitariste ale partidelor politice bazate pe compromisuri şi combinaţii electorale.

Politicianii noştri, cari nu-şi dau seama de însemnătatea şi rostul mişcării naţionale şi cred că i se poate opune alte formule comode pentru interesele lor de partid, care să împace şi capra şi varza, dovedesc miopia lor şi lipsa lor de înţelegere a cauzelor adânci ce au provocat această mişcare.

Aşa, se spune, că este o pretenţie exagerată să se asigure românilor locurile ce li se cuvin lor, în funcţiunile publice şi în întreprinderile comerciale şi industriale. Pentru ce ar fi „exagerată" această cerere din partea românilor, când ea este legitimă, dreaptă şi în perfect acord cu interesele naţionale ale statului unificat? In care altă ţară s'ar considera normal, ca elementele de altă origină etnică, să predomine elementul băştinaş şi să-şi creeze situaţii privilegiate abuzând de ospitalitatea ce li s'a acordat, de drepturile ce li s'au recunoscut şi mai cu seamă de slăbiciunile guvernanţilor?

N'a pretins şi nu pretinde nimeni să fie atinse drepturile cetăţenilor minoritari, dar se cere cu tărie şi cu stăruinţă să se asigure românilor, în ţara lor, drepturile ce li se cuvin, ca naţiune dominantă capabilă să-şi pună în valoare munca şi capacitatea sa de producţie, în toate domeniile.

Când statul român, prin legiuirile sale, acordă întreprinderilor industriale, protecţia sa, spre a se putea dezvolta; când aceste întreprinderi n'ar putea exista fără avantagiile ce li s'au asigurat, este normal oare ca beneficiarii să fie în majoritate minoritarii şi străinii? Este normal ca în aceste întreprinderi, personalul lor conducător şi tehnic, precum şi lucrătorii în majoritatea lor, să fie elemente străine?

In cazul acesta, este „exagerat" oare să se ceară, în schimbul protecţiei şi avantagiilor acordate întreprinderilor industriale, să se asigure românilor, locurile ce li se cuvin?

Dacă legea pentru asigurarea muncii naţionale n'a dat rezultatele aşteptate, fie din cauza dispoziţiilor defectuoase ce cuprinde şi a lacunelor sale, fie din cauza organelor însărcinate cu aplicarea sa, pentru ce nu s'a studiat bine această problemă ca o nouă lege să corespundă scopului urmărit? Pentru ce s'a lăsat această problemă importantă nerezolvată?

Când apoi, comerţul este acaparat şi el de elemente străine, ce au făcut guvernele noastre pentru naţionalizarea sa treptată? Care sunt legile pentru protecţia şi încurajarea întreprinderilor comerciale româneşti? Care sunt măsurile luate pentru protecţia şi încurajarea meseriilor exercitate de români?

Odinioară, când nu existau decât două principate româneşti, am avut puternice organizaţii de meşteşugari români. Aceste organizaţii au dispărut şi nimeni nu se ocupă de reînfiinţarea lor.

Când învăţământul public, primar, secundar, universitar şi tehnic a luat o mare dezvoltare, ce posibilităţi de activitate rodnică asigurăm noi tineretului român, înarmat cu diplome, dar lipsit de orice sprijin din partea statului şi a societăţii?

Avem noi interesul să lăsăm porţile deschise pretutindeni elementelor străine, iar elementul românesc să fie condamnat şomajului, sau să îngroaşe rândurile declasaţilor?

Nu se rezolvă aceste probleme cu fraze şi formule, în cadrul strâmt al intereselor de partid, combătând naţionalismul şi prezentându-l exagerat în manifestările sale, ci cu legi bine chibzuite şi sever aplicate, cu o politică izvorîtă din concepţii sănătoase şi călăuzite numai de interesele superioare ale neamului românesc şi ale statului naţional unificat.

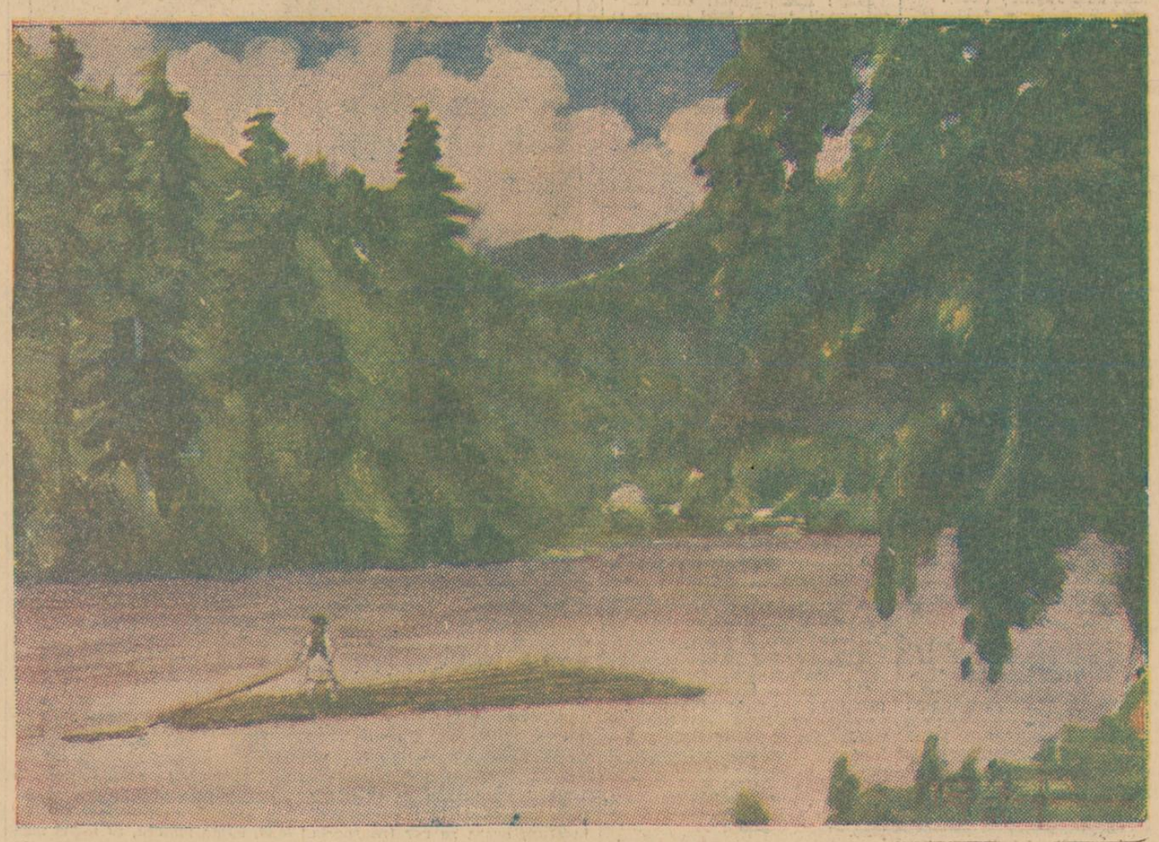

PLUTĂ PE BISTRIŢA — PICTOR I. PAPAZOGLU (Expoziţia-sală „Universul")

ROMÂNII IN LITERATURA MAGHIARĂ

de R. SEIŞANU

Un cetitor ne comunică:

„Am cetit articolul intitulat *„Absolve, Domine"*, publicat în „Universul" de azi, în care vă exprimaţi surprinderea că romanul lui D. Koszta'nyi a fost tradus din limba ungară în limba franceză şi publicat în foiletonul ziarului „Le Temps", cu toate că el cuprinde părţi tendenţioase şi în opoziţie cu adevărul istoric, relative la campania strălucită din 1919 a armatei române şi la conduita ofiţerilor săi, în timpul ocupaţiunii Budapestei. Protestul este îndreptăţit.

Aţi putea dvs. să recomandaţi o operă literară maghiară, — roman sau nuvelă, — demnă să fie tradusă în franţuzeşte, în care autorul să fi manifestat alte idei şi sentimente faţă de români?

Un francez care iubeşte România şi doreşte apropierea româno-maghiară".

Răspundem:

Unul dintre scriitorii maghiari cei mai de seamă, Jókai, care a publicat, în secolul trecut, numeroase romane, nuvele, poesii şi opere dramatice, a suferit atât de mult influenţa romantismului francez, încât poetul Petőfi, prezentându-l scriitorului francez, Rayé, i-a spus:

— „Iată-l pe iubitul meu prieten Jókai, care scrie admirabile romane franceze... în limba maghiară!" Jókai a trăit câţiva ani în Transilvania, în mijlocul românilor din ţinutul Hunedoarei şi din ţara Moţilor. El a fost cel dintâi scriitor maghiar, care s'a ocupat de români, a studiat trecutul lor, portul, cântecele, jocurile, obiceiurile şi moravurile lor; a admirat nobleţea caracterului lor, spiritul lor ospitalier şi generos, cavalerismul şi vitejia lor în lupte.

Jókai, cutreerând ţara Moţilor, s'a oprit câteva zile în satul Merişel. El a admirat arcul de triumf înălţat de romani în acest loc, pe frontispiciul căruia sunt baso-reliefe reprezentând scene din războaele daco-romane şi sub ele inscripţia latină din epoca traiană şi a amintit cu acest prilej originea daco-romană a poporului nostru.

Adânc impresionat de faptele eroilor şi martirilor români, ce au fost în capul mişcărilor revoluţionare din Transilvania — Horia, Cloşca, Crişan, Avram Iancu şi tribunii ceilalţi — Jókai a descris scene impresionante din epoca aceea romantică, în care au strălucit atâtea virtuţi ce au dovedit nobleţea, loialitatea, generozitatea şi vitejia românului în lupta inegală ce a susţinut-o el pentru libertate şi dreptate, împotriva asupritorilor săi.

In nuvela *„Familia Bárdy"*, marele scriitor maghiar descrie o scenă din timpul revoluţiei din 1848. In ţinutul Bradului, pieriră într'o luptă mulţi unguri.

Un tânăr ungur, Emeric Bárdy, scăpat din acea luptă, fu luat prizonier de ostaşii români şi transportat în casa tribunului Numa.

A doua zi, tânărul se deşteaptă şi nu-şi dă seama unde se găseşte.

Apare tribunul Numa. Iată interesantul dialog dintre cei doi duşmani din ajun.

Emeric Bardy întreabă:

„— Unde sunt?

— In casa mea, îi răspunse tribunul.

— Cine eşti tu?

— Numele meu e Numa, tri-

(Continuare în pag. 2-a)

Două fetiţe se intoxică cu sulfat de cupru depe struguri

Calafat, 1 Octombrie

Ieri au încetat din viaţă fetiţele Florentina T. Stoia, de 5 ani şi Stela T. Stoia, de 8 ani, din Calafat, cari s'au intoxicat cu sulfatul de cupru de pe nişte struguri pe cari i-au mâncat nespălaţi.

—xox○xox—

Farida Zulficar, logodnica regelui Faruk al Egiptului

—oxo○oxo—

Un porumbel călător a străbătut Atlanticul

Roma, 1 Octombrie (Rador).—*Un porumbel călător a străbătut Atlanticul. Intr'adevăr, un vânător a prins la Piano Marena un porumbel călător, care purta un inel cu inscripţia Buenos Aires.*

Biroul columbofil italian a comunicat imediat în Argentina această splendidă performanţă.

Yachtul „Endeavour" a scăpat teafăr

Londra, 1 Oct. (Rador). — *Azi dimineaţă a ancorat în portul Gosport yachtul „Endeavour", despre care se credea că a pierit înghiţit de valurile Atlanticului.*

Remorcat spre America pentru a participa la o întrecere sportivă, „Endeavour" a rămas în plin ocean, în voia valurilor, pe o puternică furtună.

După o luptă uriaşă cu valurile, echipagiul a isbutit să readucă vasul la liman, după ce se pierduse orice speranţă în regăsirea lui.

La Gosport, yachtul a fost salutat cu o bucurie fără margini de soţiile şi rudele oamenilor din echipagiu şi de o mare mulţime de curioşi. Marinarii nu mai isprăvesc cu povestirea minunatelor aventuri prin care au trecut cu yachtul lor.

Vizita d-lui Mussolini la Berlin

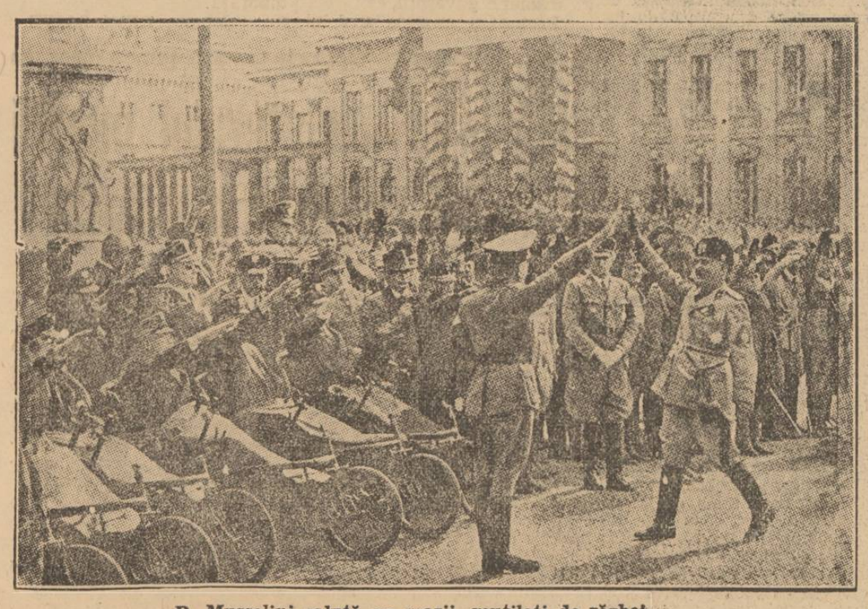

D. Mussolini salută pe marii mutilaţi de război

Problema spaniolă la răscruce

—x—

O întrevedere între Marile Puteri e greu de realizat

Roma, 1 Oct. (Rador). Corespondentul agenţiei „Havas" transmite:

Primul rezultat al întrevederii dela Berlin, dintre d-nii Hitler şi Mussolini, pare să facă şi mai greu de găsit o soluţie pentru chestiunile diplomatice actualmente în curs de discuţie între guvernele Italiei, Marei Britanii şi Franţei.

Cu deosebire negocierile în jurul conflictului spaniol şi a problemei Mediteranei nu vor putea înainta cu succes dacă vor fi tratate în spiritul întâlnirii dintre d-nii Mussolini şi Hitler.

Fără îndoială, discursurile ţinute de Fuehrerul cancelar şi de Duce, au arătat o voinţă de pace, dar ele au mărginit oferta de pace numai la „popoarele demne de acest nume", adică la acelea care se rostesc împotriva oricărei simpatii faţă de comunism.

Mai mult încă, astfel cum rezultă din cercurile italiene bine informate, dacă comunismul este detemut, formulele politice care în numele democraţiei nu se asociază la cruciada anti-comunistă, nu sunt mai puţin îngrijorătoare.

Europa cu care se acceptă tratative este aceea care ar avea acelaş fel de a înţelege echilibrul internaţional ca şi fascismul şi naţional-socialismul.

Pe de altă parte, întrevederea dela Berlin a întărit prietenia germano-italiană astfel încât asigură o unitate politică permanentă celor două ţări. Este greu de conceput ca Italia să poată accepta ideia retragerii voluntarilor din Spania sau chiar să se aventureze într'o negociere din care Germania ar fi exclusă. D-nii Hitler şi Mussolini au declarat la Berlin că vor lua politica Europei în mâinile lor. Această afirmaţie poate fi greu compatibilă cu posibilitatea ca vre-unul din cele două state ale blocului germano-italian să urmeze singur calea trasă de alţii.

Italia nu participă la conferinţa tripartită

Schimbul de vederi între d-nii Eden şi Grandi

Londra, 1 Oct. (Rador). — Agenţia „Reuter" transmite:

Se speră că nota anglo-franceză, prin care Italia va fi invitată să participe la o conferinţă tripartită va putea fi remisă la Roma încă înainte de sfârşitul acestei săptămâni.

Se afirmă că vor fi două documente identice, unul englez şi altul francez.

In conversaţia pe care d. Eden a avut-o la 29 Septembrie cu contele Grandi, ambasadorul italian a arătat — după câte se spune — că Italia nu ar putea accepta o invitaţie dacă s'ar urmări ca discuţiile proectate să se mărginească numai la chestiunea retragerii voluntarilor din Spania.

In acelaş timp, Italia preferă ca chestiunea spaniolă să fie discutată şi în comitetul de neintervenţie.

D. Eden a răspuns că după părerea Franţei şi Angliei acordul dela Nyon poate fi tratat mai repede şi mai cu folos în conversaţii tripartite. In acelaş timp, d-sa a făcut să se înţeleagă limpede că nu se pune chestiunea de a se trata Italia ca acuzată în chestia voluntarilor. Anglia şi Franţa doresc o soluţionare grabnică şi efectivă a chestiunei spaniole şi se socoteşte că după aranjamentul naval tripartit, care a urmat acordului dela Nyon, conversaţiile tripartite vor avea ca obiect chestiuni mai întinse.

Italia cere şi admiterea Germaniei la conferinţă

Roma, 1 Oct. (Rador). Agenţia „Havas" anunţă:

In cercurile politice italiene se dă acum ca sigur că Italia nu va participa la conversaţiile în trei, cu Anglia şi cu Franţa, cu privire la problema mediteraniană şi la problema spaniolă.

Ea va cere ca Germania să participe şi ea la aceste conversaţiuni, acordându-i-se locul ce i se cuvine.

Toasturile rostite Luni în Capitala Germaniei, lăsau de pe atunci să se prevadă reacţiunile, care se manifestă, azi, deschis, la Roma.

Este interesant să se noteze că această luare de poziţie se manifestă încă înainte ca invitaţia oficială anglo-franceză să fi sosit la Roma.

Corespondentul agenţiei D. N. B., care notează aceleaşi reacţiuni în cercurile italiene, adaugă că punctul de vedere italian asupra problemei spaniole nu s'a schimbat. Această chestiune nu-şi va putea găsi o soluţie decât atunci când retragerea voluntarilor va fi aplicată de ambele tabere, care luptă în Spania.

Expulzarea spaniolilor din Sudul Franţei

Perpignan, 1 Oct. (Rador).— Agenţia „Havas" transmite:

In executarea măsurii de expulzare a străinilor, luate de ministerul de interne, prefectul Pirineilor Orientali a fost informat că aproximativ 50.000 persoane, provenind din toate departamentele franceze, vor fi îndreptate spre Spania.

Se aşteaptă importante contingente de gărzi mobile, pentru a întări supravegherea dealungul liniei ferate şi în gările de frontieră.

Prefectul Pirineilor Orientali a cerut tuturor serviciilor de poliţie să respingă toate persoanele care trec clandestin frontiera şi să le remită autorităţilor spaniole.

SCRISORI DIN PARIS

D. Chautemps in faţa obstacolului

de RENE SAIVE

Guvernul francez a ordonat acum o lună începerea unei anchete în privinţa producţiei naţionale. Balanţa Franţei fiind deficitară, era vorba de a se şti în ce condiţiuni ţara ar putea să producă mai mult, să exporte mai mult şi prin urmare, să-şi salveze moneda.

Ancheta s'a terminat. Organizaţiile patronale şi muncitoreşti au colaborat la ea în chip leal. Comisia nu şi-a depus încă concluziile definitive. Totuşi, d. Camille Chautemps luând cunoştinţă de rezultatele esenţiale ale anchetei a şi făcut cunoscută în termeni hotăriţi, părerea guvernului.

„Guvernul, a declarat d-sa, nu înţelege să primejduiască nici un interes legitim.

„Cu deosebire nu e vorba nici de a zdrobi industria, sub noui sarcini excesive, nici de a lovi în avantagiile sociale dobândite de clasa muncitorească. Dacă în privinţa acestor puncte ar exista temeri sau speranţe, vreau ca declaraţia mea hotărîtă să potolească pe unele şi să descurajeze pe celelalte.

„Dar dacă înţelegem să menţinem libertatea industriei şi legile sociale, dorim să facem apel la cumpănenia şi patriotismul tuturor inte-

(Continuare în pag. 2-a)

CEL MAI LUNG POD DIN EUROPA

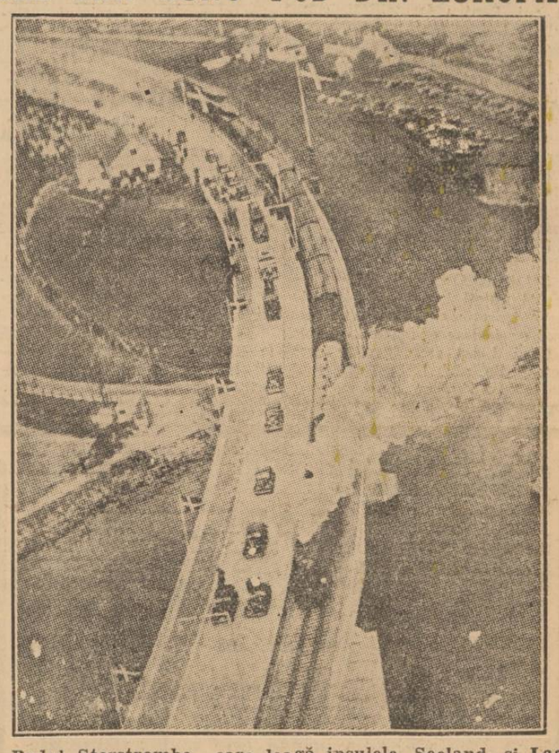

Podul Storstrombo, care leagă insulele Seeland şi Laaland-Fulster, din Danemarca, lung de 3 km. 200 a fost inaugurat de regele Cristian. In fotografie se văd numeroase automobile şi trenul regal, trecând podul în ziua inaugurării